

KYSELYLOMAKE: FSD3162 SUOMALAISTEN OIKEUSTAJU: KANSALAISET 2016

QUESTIONNAIRE: FSD3162 FINNISH PERCEPTIONS OF JUSTICE: CITIZENS 2016

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Liite B: Esimerkkitapaukset rangaistusvalintakysymyksiin B1 – B7 liittyen

B1 Roopen tapaus

Mikko oli istunut baarissa pidemmän aikaa ja pelannut automateilla juoden samalla muutaman oluen. Poistuessaan baarista Mikko ohitti pöydässä istuvan miesjoukon, jonka kuullen Mikko sanoi: ”Kaljupäät eivät pääse taivaaseen”.

Pöydässä istuvat nousivat ylös. Seurasi sanaharkka, jonka jälkeen kaikki lähtivät ulos selvittämään välejään osin painien. Tilannetta seurannut ravintolan omistaja erotti keskenään painivat Mikon ja pöydästä nousseen Roopen. Hän kehotti Mikkoa menemään kotiinsa ja ohjasi Roopen takaisin sisälle ravintolaan.

Mikon poistuessa kohti kotiaan Roope lähti hänen peräänsä ja löi tätä Leatherman-monitoimityökaluun sisältyvällä veitsellä vasemman kylkikaaren kohdalle vatsaan sekä vasempaan takareiteen. Löynnistä aiheutui 10 senttimetrin pituinen pinnallinen haava vatsaan sekä kuuden senttimetrin syvyinen haava vasemmalle takareiteen.

Roope on tuomittu aiemmin vuonna 2010 samana vuonna tehdystä pahoinpitelystä 60 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen, jonka koeaika on päättynyt ennen nyt tehtyä tekoa.

B2 Tonin tapaus

Peruskoulun kahdeksatta luokkaa käyvä Mirjami, 14, ja erilaisia ravintola-alan töitä tekevä Toni, 22, olivat tutustuneet netissä seuranhakusivustolla. Toni oli ottanut yhteyttä Mirjamin ilmoituksen perusteella. Molemmilla oli profiilissaan todelliset tiedot iästään. Osapuolet olivat muutamia kertoja ensin yhteydessä netin kautta. Yhteydenpito jatkui myöhemmin kahdenkeskisenä keskusteluna tekstiviestien välityksellä. Viestittely muuttui melko nopeasti seksuaalisväritteisemmäksi, Tonin ollessa tässä aktiivinen osapuoli.

Jonkin ajan kuluttua Toni ehdotti tapaamista molempien tuntemassa kahvilassa. Kahvilasta he siirtyivät Tonin asunnolle kuuntelemaan musiikkia. Tässä tapaamisessa osapuolten välinen kanssakäyminen rajoittui suutelemiseen sekä kosketteluun vaatteiden päältä. Toni ehdotti myös sukupuoliyhteyttä, mutta Mirjami ei tähän suostunut.

Toni ehdotti seuraavalle viikolle uutta tapaamista hänen asunnollaan. Tämän jälkeen osapuolet tapasivat kolmesti Tonin asunnolla ja olivat kullakin kerralla sukupuoliyhteydessä keskenään. Näiden tapaamisten jälkeen Mirjami tuli asiassa katumapäälle ja kertoi Tonille tahtovansa lopettaa tapaamiset. Tähän myös osapuolten välinen yhteydenpito loppui. Mirjami kertoi myös tapahtuneesta kouluterveydenhoitajalle, joka teki asiasta rikosilmoituksen.

Tonilla ei ole aiempia rikosrekisterimerkintöjä.

B3 Jarkon tapaus

Johanna oli ollut viettämässä baari-iltaa naispuolisen ystävänsä kanssa. Johanna nautti illan ja yön aikana paljon alkoholia. Hän tutustui baarissa erääseen Jarkkoon, joka oli illan aikana liittynyt tyttöjen seuraan. Johanna ja Jarkko joivat yhdessä useita drinkkejä ja suutelivat toisiaan. Jarkko joi illan aikana Johannaa enemmän. Seurue lähti samalla taksilla Johannan ystävättären asunnolle neljän jälkeen aamulla. Asunnolla Johanna nukahti tai sammui lattialle pedatulle patjalle Jarkon viereen. Johannalla oli yöasuna alushousut, housut, toppi ja neule.

Aamulla Jarkko riisui molempien housut ja aloitti sukupuoliyhdynnän Johannan kanssa. Johanna heräsi yhdynnän aikana, kielsi Jarkkoa jatkamasta, mutta Jarkko piti vastustelevaa Johannaa käsistä kiinni ja jatkoi yhdyntää loppuun saakka.

Jarkolla ei ole aiempia rikosrekisterimerkintöjä.

B4 Antin tapaus

Taru ja Antti olivat seurustelleet muutaman kuukauden ja pariskunta asui Tarun vuokra-asunnossa. Antti oli kirjoilla vanhempiansa asunnossa toisella paikkakunnalla. Taru opiskeli ammattiopistossa ja Antti työskenteli rakennusapumiehenä pienessä rakennusliikkeessä. Molemmat käyttivät vapaa-aikanaan melko runsaasti alkoholia.

Eräänä päivänä Taru vietti aikaansa ystävättärensä kanssa alkoholia nauttien. Hän kertoi ystävälleen huolistaan ja varsinkin suhteestaan Anttiin, joka ei Tarua tyydyttänyt. Antin kanssa oli ollut monenlaista riitaa ja Tarusta tuntui, että hän halusi lopettaa suhteen. Ystävän neuvo oli, että kannattaa ottaa heti asia puheeksi Antin kanssa.

Tarun palattua illalla kaupungilta kotiin Antti oli tullut asuntoon. Taru sanoi Antille, että tämän olisi parasta heti pakata tavaransa ja poistua asunnosta sekä antaa avaimet takaisin. Tilanne äityi kovaksi riidaksi. Taru alkoi pakata Antin tavaroita kassiin ja vaati avaimiaan. Riita päättyi lopulta siihen, että Antti löi Tarua kaksi kertaa kasvoihin ja toisella kerralla Taru kaatui maahan. Tämän jälkeen Antti poistui asunnosta ja meni kaverinsa luo yöksi.

Tapahtuman jälkeen Taru soitti useille ystävilleen ja kertoi tapahtumista. Eräs ystävästä oli kovin huolissaan Tarun tilanteesta ja soitti tapahtuneesta poliisille. Lääkärintarkastuksessa Tarun vammoiksi todettiin mustunut silmä ja henkinen ahdistus.

Antilla ei ole aiempia rikosrekisterimerkintöjä.

B5 Kristianin tapaus

Kristian on työtön 25-vuotias mies, joka käyttää paljon päihteitä, myös ns. kovia huumausaineita. Hänen kaveripiirinsä muodostuu osin samanlaisessa elämäntilanteessa olevista nuorista miehistä. Rahoittaakseen päihteiden käyttöönsä ja muuta elämäänsä Kristian on päättänyt kavereidensa kanssa tuoda maahan huumausaineita ja myydä osan tuomistaan huumeista eteenpäin.

Kristian on kielitaitoinen ja hänellä on tuttavuuksia mm. Lontoossa, joilla on yhteyksiä kokaiinin välittäjiin. Kristian tekeekin useita matkoja Lontooseen ja onnistuu tuomaan Suomeen kaikkiaan noin 500 grammaa kokaiinia, noin 50 gramman erissä. Huume-erät hän tuo peräsuoleensa. Lopulta Kristian jää kiinni Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

Poliisikuulusteluissa hän kertoo myyneensä useita satoja käyttöannoksia, joko itse tai kavereidensa avustuksella. Samalla hän paljastaa kavereitaan, jotka vahvistavat hänen kertomuksensa. Vähittäismyyntiin kokaiinista meni kaikkiaan noin 225 grammaa, loput hän sanoo käyttäneensä itse. Käräjäoikeus arvioi myydyn kokaiinin katukauppahinnaksi vähintään noin 20 000 euroa.

Kristian on tuomittu vuonna 2011 hashiksen hallussapidosta ja myynnistä 90 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen, jonka koeaika on päättynyt ennen nyt tehtyä tekoa.

B6 Pertin tapaus

Pertti omistaa työvoiman vuokrausta harjoittaneen yrityksen. On käynyt ilmi, että Pertti on merkinnyt yhtiön kirjanpitoon tekaistuja alihankintalaskuja, joita yhtiö ei ole tosiasiallisesti maksanut. Näin tekemällä hän on välttynyt maksamasta 260 000 euroa arvonlisäveroa. Lisäksi Pertti on maksanut pimeänä palkkoja, joista olisi tullut tilittää verottajalle 166 000 euroa ennakonpidätystä ja 22 500 euroa työnantajan sosiaaliturvamaksua. Näiden toimien avulla Pertti on saanut laitonta taloudellista hyötyä yhteensä noin 450 000 euron arvosta.

Perillä ei ole aiempia rikosrekisterimerkintöjä.

B7 Raijan tapaus

Oli perjantai-iltapäivä ja Raijan työpäivä postinjakajana pohjoissuomalaisessa pikkukaupungissa oli päättynyt. Työviikko oli ollut raskas mutta viikonlopun alkaessa hän oli hyvällä tuulella. Ennen kotiin lähtöä hän teki viikonlopun ruokaostokset ja poikkesi samalla Alkoon hakemaan tavanomaiset valkoviinipullot ja muutaman oluen. Raija tiesi, että hänen pitäisi vähentää alkoholin käyttöään mutta olihan nyt viikonloppu ja lupa hiukan rentoutua.

Kaupan pihassa Raija tapasi ystävänsä Leilan. Naiset päättivät poiketa paikallisessa pubissa juomassa oluet ja vaihtamassa kuulumiset. Raijan piti oikeastaan juoda vain yksi olut koska oli autolla liikkeellä ja kotimatkaakin kolmisen kymmentä kilometriä. Leilan kanssa rupatellessa olutlasi kuitenkin tyhjenty nopeasti ja hän päätti nauttia vielä pari tuopillista ennen kotimatkaa. Ajaessaan kotiin Raija joi vielä yhden tölkillisen Alkosta ostamistaan oluista.

Vähän ennen kotiin saapumistaan Raija joutui poliisin puhallusratsiaan, jossa hänen verensä alkoholipitoisuudeksi todettiin 1,29 promillea.

Raija oli joutunut väliaikaiseen ajokieltoon heti jäätyään kiinni ja oli ollut ajokiellossa 4,5 kuukautta ennen käräjäoikeuden käsittelyä.

Raija on myöntänyt poliisille teon mutta samalla kertonut toivovansa ajokorttinsa säilyttämistä työnsä tähden.

Raija oli tuomittu vuonna 2010 1,5 promillen humalassa ajosta 90 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen, jonka koeaika oli päättynyt ennen nyt tehtyä tekoa.